

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 11P/116/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118205141
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Dobiášová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2018:4118205141.1

Uznesenie

Okresný súd Nitram sudkyňou Mgr. Adrianou Dobiášovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. A., narodeného XX.X.XXXX, t.č. umiestneného v Reedukačnom centre, Mlynky - Biele Vody 267, Mlynky, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov matky F. A., narodenej X.X.XXXX, trvale bytom Z. ves nad I., t.č. Y. Z. V. XXX/XX a otca F. A., narodeného X.X.XXXX, trvale bytom Z. V. nad I., t. č. Y. O. nad X. o návrhu navrhovateľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd mení rozsudok Obvodného súdu pre Prahu 8 č. k. P 226/2015-88 zo dňa 22.3.2016 v časti týkajúcej sa maloletého A. A., nar. XX.X.XXXX tak, že mení zariadenie na výkon ústavnej starostlivosti o maloletého zo zariadenia Detský domov Žitavce, Hlavná 102, 951 63 Žitavce, Slovenská republika na zariadenie Reedukačné centrum Veľké Leváre, 908 73, Slovenská republika, a to odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra doručil Okresnému súdu Nitra dňa 30.4.2018 návrh ktorým sa domáhal, aby súd zmenil zariadenie na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým A. A., nar.XX.X.XXXX z Detského domova Žitavce na Reedukačné centrum Veľké Leváre. Svoj návrh odôvodnil tým, že od prijatia dieťaťa do Detského domova prebiehal adaptačný proces sprevádzaný neochotou sa prispôbiť režimu, normám, odmietal akékoľvek sociálne kontakty. Reagoval podráždene, vulgárne, hrubo. Fyzicky zaútočil na iného chovanca, jeho správanie riešila aj polícia. Z dôvodu patologických prejavov v správaní bol na základe dohody umiestnený do reedukačného centra Mlynky- Biele Vody. V zariadení reedukačného typu sa jeho správanie skorigovalo, začal byť prispôbivejší, akceptovať pravidlá. Umiestnenie v reedukačnom centre sa javí ako efektívna forma zvládnutia jeho správania. Vzhľadom k tomu, že maloletý ukončí v školskom roku 2017/2018 9. ročník špeciálnej základnej školy nie je možné aby pokračoval vo vyššie uvedenom reedukačnom centre a z toho dôvodu navrhovateľ žiadal o zmenu ústavnej výchovy, ktorá bude vykonávaná v Reedukačnom centre Veľké Leváre.

2. Poverená zástupkyňa navrhovateľa na pojednávaní uviedla, že od podaného návrhu v tejto právnej veci sa situácia u maloletého A. A. nijako nezmenila a naďalej je pre neho dôvodné, aby sa zmenilo miesto na výkon ústavnej starostlivosti, ktorá bola u maloletého nariadená rozsudkom Obvodného súdu pre Prahu 7 zo dňa 7.6.2016. Maloletý bol uvedeným rozsudkom umiestnený na realizáciu ústavnej výchovy do Detského domova Žitavce. K zmene zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti je žiaduce u maloletého pristúpiť z dôvodu nevhodného správania sa maloletého A. A. v Detskom domove Žitavce, tak isto v škole. Maloletý svojím správaním nevhodne ovplyvňoval aj súrodencov, ktorí sú s ním spoločne umiestnení. Maloletý bol umiestnený na základe dohody do RC Biele vody Mlynky, čo je reedukačné

centrum. Poruchy správania sa u maloletého mierne zmenili, ale nedošlo k takej náprave, aby mohol byť vrátený do Detského domova Žitavce alebo iného prostredia. Reedukačné centrum Mlynky Biele vody v ich správe odporúča, aby A. zostal v zariadení, ktoré realizuje s ním reedukačný proces a tiež odporúča zotrvanie maloletého v takomto type zariadenia. Nakoľko A. je v deviatom ročníku a nie je možné, aby sa ďalšie vzdelávanie u neho realizovalo v RC Biele vody Mlynky, s čím je nevyhnutne spojená zmena zariadenia, takého typu, ktoré mu umožní ďalšie vzdelávanie pre jeho budúcnosť. Z tohto dôvodu je preto požiadavka návrhu na zmenu zariadenia u mal. z doterajšieho zariadenia do Reedukačného centra Veľké Leváre. Obaja rodičia maloletého dieťaťa boli oboznámení so situáciou u maloletého A.. S otcom dieťaťa sa dokonca opakovane stretávali v Detskom domove v Žitavciach, kde situáciu k správaniu A. podrobne rozoberali. A. bol tiež viackrát upozornený na jeho konkrétne problémy v správaní a taktiež na následné kroky, ktoré z tohto jeho správania budú nutne musieť vykrývať. Pri pohovoroch mu bola daná šanca, že pokiaľ by sa jeho správanie počas umiestnenia v reedukačnom centre na dohodu, teda v RC Biele Vody Mlynky zmenilo, tak by existovala možnosť jeho návratu do kmeňového zariadenia Detského domova Žitavce. Vzhľadom k tomu, že nedošlo k takej náprave, že by mohol byť navrátený do Žitaviec, bolo nutné a nevyhnutné podať návrh v tejto veci na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti.

3. Matka maloletého na pojednávaní uviedla, že nesúhlasí s tým, aby bol chlapec premiestnený do zariadenia vo Veľkých Levároch, lebo súrodenci nemajú byť rozdelení. To je všetko, čo uviedla. Dodala, že už jedného syna dala, druhého nedá.

4. Otec maloletého na pojednávaní uviedol, že s premiestnením syna A. A. do zariadenia vo Veľkých Levároch nechce súhlasiť. Tých dôvodov je viac. V prvom rade sú to súrodenci maloletého a maloletý. Mal by byť s bratmi a sestrami. Prostriedky na to vyučovanie sú aj v Novej Vsi. On chcel byť záhradkár. To jeho správanie sa skôr týka kolektívu. Maloletý nie je chorý. Treba mu dať šancu, aby sa vrátil do tých Žitaviec a aby bol s rodinou. Je toho názoru, že by doniesol listy, ktoré mu syn písal. Predovšetkým chce povedať, že by mal byť s rodinou, aby sa napravil a to je všetko.

5. Poverená zástupkyňa navrhovateľa v konečnom návrhu uviedla, že zotrváva na podanom návrhu v tejto veci.

6. Kolízny opatrovník v konečnom návrhu uviedol, že považuje návrh v tejto veci za dôvodne podaný návrh v záujme maloletého a jeho ďalšieho procesu so zabezpečením efektívnej formy prípravy na budúce povolanie.

7. Matka maloletého v konečnom návrhu uviedla, že ona s ničím nesúhlasí.

8. Otec maloletého v konečnom návrhu uviedol, že chce poprosiť pani kurátorku, aby ten chlapec mohol dostať ešte jednu šancu. Myslí to, aby mohol ešte zostať v Žitavciach a takto dostal ešte jednu šancu.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s písomnosťami: návrhom navrhovateľa, správou RC Veľké Leváre, ilustráciami ZVJS k osobám rodičov, správou Detského domova Žitavce, spisom OS Nitra sp. zn. 13P/352/2016 a zistil tento skutkový a právny stav veci:

10. Maloletý A. A., nar. XX.X.XXXX pochádza z matky F. A., nar. X.X.XXXX a otca F. A., nar. X.X.XXXX. Matka aj otec maloletého sa nachádzajú aktuálne vo výkonoch trestov odňatia slobody za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže a zločin opustenia dieťaťa vo vzťahu k ich maloletým deťom. Okrem maloletého A. majú rodičia ďalšie štyri deti E., nar. XX.X.XXXX, V., nar. XX.X.XXXX, T., nar. X.X.XXXX a F., nar. XX.X.XXXX, ktoré sa nachádzajú v ústavnej starostlivosti v Detskom domove Žitavce. Maloletému A., nar. XX.X.XXXX bola ústavná výchova vykonávaná v Detskom domove Žitavce nariadená rozsudkom Obvodného súdu pre Prahu 8 č. k. P 226/2015-88 zo dňa 23.3.2016. Uznesením č. k. 11PPOm/2/2016-24 zo dňa 12.5.2016 Okresný súd Nitra nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého bol maloletý A. dočasne zverený do starostlivosti Detského domova Žitavce. Dôvodom vydania vyššie uvedeného rozsudku a následne neodkladného opatrenia bol stav, že maloletý bol v Schengenskom pátraní, ktoré vydala Česká republika, nakoľko maloletý sa zdržiaval s matkou a ďalšími súrodencami v Českej republike, v ktorej bol umiestnený z dôvodu páchania trestnej činnosti a záškoláctva do výchovného ústavu z ktorého ušiel predtým ako mal byť repatriovaný na územie SR do Detského domova Žitavce. Maloletý bol zadržaný vo Vrábľoch Obvodným oddelením Policajného zboru Vrábľa dňa 11.5.2016. Voči obojrodičom maloletého sa viedlo trestné konanie, rodičia neboli schopní

zabezpečiť starostlivosť o dieťa. Súd rozhodol o neodkladnom opatrení, nakoľko rozsudok českého súdu o nariadení ústavnej starostlivosti ešte nebol v tom čase právoplatný.

11. Maloletý A., nar. XX.X.XXXX sa nachádza v zmysle vyššie uvedených skutočností v Detskom domove Žitavce od 11.5.2016. Z návrhu ÚPSVaR Nitra a správy Detského domova Žitavce o pobyte a osobe maloletého dieťaťa vyplynulo, že adaptačný proces na prostredie detského domova bol sprevádzaný u maloletého neochotou sa prispôbiť pravidlám, normám, režimu zariadenia aj školského prostredia. Odmietal prijatie a nadviazanie sociálnych kontaktov a vzťahov, rešpektovanie a akceptovanie vychovávateľa a detí. Jeho postoj bol sprevádzaný agresívnymi reakciami, vulgárnym vyjadrovaním, vyhrážkami, útekmi. Jeho správanie vyústilo aj do fyzického útoku na iné dieťa v zariadení. Maloletý odbornú pomoc zo strany psychológa odmietal. Maloletý je žiakom 9. ročníka Špeciálnej základnej školy. V škole dosahoval veľmi slabé vyučovacie výsledky, bez záujmu o vzdelávanie. Škola opakovane avizovala problémy so správaním, nerešpektovanie autority, agresivitu voči spolužiakom, vyhrážanie aj učiteľom, vulgárne správanie a fajčenie v priestoroch školy. Z dôvodu patologických prejavov v jeho správaní bol premiestnený na základe dohody o realizácii dobrovoľného reedukačného pobytu do Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody na dobu od 4.12.2017 do 30.6.2018, teda do ukončenia povinnej školskej dochádzky. V zariadení reedukačného typu sa vytvoril priestor pre korigovanie jeho správania. Systém a štruktúra zariadenia zabezpečuje u maloletého vonkajšiu kontrolu správania v intenzívnejšej forme ako v podmienkach detského domova. Maloletý sa v zariadení snaží o rešpektovanie pravidiel, systému. Začal sa prispôsobovať, dokáže sa viac kontrolovať. Začal si budovať vzťahy na základe sympatií výberom s kým bude spolupracovať. Maloletý dokáže poďakovať, prejavíť úctu, záujem. V školských výsledkoch sa objavil mierny pozitívny posun. Ide o slabšieho žiaka, avšak prácu neodmieta. Jeho záujem je orientovaný na oblasť športu, rád hrá PC hry. Podľa názoru detského domova aj navrhovateľa sa umiestnenie maloletého v reedukačnom centre javí ako efektívna forma zvládnutia jeho správania a je namieste pokračovať v zariadení reedukačného typu aj naďalej. Vzhľadom k tomu, že maloletý A. v školskom roku ukončí 9. ročník však nie je možné aby pokračoval v reedukačnom procese v centre Mlynky- Biele Vody. Zo správy vyplynulo odporúčanie pokračovania v reedukácii v zariadení pre mladistvých so zameraním na prípravu na budúce povolanie, a to v Reedukačnom centre Veľké Leváre, ktoré súhlasilo s prijatím maloletého do ich zariadenia.

12. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

13. Podľa § 32 ods. 2 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele v platnom znení, ak je to v záujme dieťaťa, môže orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podať súdu návrh na zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. V návrhu podľa prvej vety uvedie zariadenie na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého navrhuje dieťa umiestniť, so zohľadnením súrodeneckých väzieb a rodinných väzieb dieťaťa, aby zmena nebránila úprave rodinných pomerov dieťaťa a zachovaniu rodinných väzieb a súrodeneckých väzieb.

14. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti bol podaný dôvodne. Súčasný stav pomerov na strane maloletého A. odôvodňuje nevyhnutnosť zmeny zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti. Správanie maloletého v Detskom domove Žitavce bolo neprimerané až neudržateľné, prejavujúce sa nerešpektovaním autorít, verbálnou i fyzickou agresivitou voči ostatným deťom ako i zamestnancom. Maloletý sa nedokázal adaptovať na prostredie domova, nespokoju odmietal pomoc odborníkov psychológa aj psychiatra, nemal záujem o školu, vzdelávanie. Snahy o nápravu nevedli k želaným výsledkom. Do detského domova okrem maloletého A. boli umiestnení aj jeho súrodenci. Z tohto pohľadu je samozrejme tiež dôležité zachovanie, rozvoj súrodeneckých väzieb a osobný kontakt so súrodencami. Avšak so zreteľom na patologické prejavy v správaní maloletého, potrebu stabilizovania jeho správania, a z hľadiska budúcnosti potrebu prípravy na povolanie, zabezpečenie schopnosti u maloletého vytvoriť si zázemie a viesť riadny život, je žiaduce jeho umiestnenie do reedukačného centra. Zo správ detského domova a z návrhu navrhovateľa mal súd za preukázané, že tieto ciele nie je možné dosiahnuť v prostredí Detského domova Žitavce. Detský domov nemá v tomto smere vytvorené podmienky a režim na zvládnutie problémov u maloletého aj s ohľadom na skutočnosť, že maloletý ukončí povinnú školskú dochádzku a pre prípravu na jeho budúce povolanie,

zabezpečenie pomoci pri utváraní príležitosti viesť v budúcnosti stabilný a riadny život sú utvorené vhodné podmienky v špecializovanom reedukačnom zariadení. Dočasné premiestnenie maloletého do zariadenia reedukačného typu malo na maloletého pozitívny účinok. Štruktúry, systém pravidiel a práce v reedukačnom zariadení upravili a usmernili správanie maloletého. Cieľom umiestnenia maloletého v reedukačnom centre s prísnejším režimom je za účelom zabezpečenia jeho priaznivého fyzického, psychického a sociálneho vývinu. Z vyššie uvedených dôvodov je žiaduce a vhodné umiestnenie maloletého do Reedukačného centra Veľké Leváre, kde bude pokračovať reedukačný proces, usmerňovanie správania maloletého vzdelávanie a súčasne i jeho príprava na budúce povolanie pokračovať. Maloletému sa zabezpečí možnosť zaradiť sa na trh práce, možnosť postarať sa aj o vlastnú rodinu, svojich súrodencov, založiť si vlastnú rodinu a vybudovať vlastné zázemie. Zmena zariadenia nebude brániť úprave rodinných pomerov dieťaťa a zachovaniu súrodeneckých väzieb. Nastavenie kontaktu maloletého so súrodencami bude reedukačné centrum vedieť zabezpečiť. S poukazom na uvedené skutočnosti preto rozhodol súd tak, ako uvádza výroková časť tohto uznesenia.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.